

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTIĶĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPŠ
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 144 (5683)
5.
DECEMBRIS
SESTDIENA
1987. GADS
Maksā 3 kap.

Sociālistiskās saistības

PAR SAVLAICĪGU UN KVALITATĪVU
LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKAS SAGATAVOŠANU
1988. GADA LAUKU DARBIEM

Pildot PSKP XXVII kongresa un PSKP CK 1987. gada jūnija Plēnema lēmumus, Preiļu rajona agrorūpnieciskās apvienības uzņēmumu un organizāciju mehānizatori, strādnieki un inženier-tehniskie darbinieki, kā arī šefības organizāciju darbinieki par savu galveno uzdevumu uzskata 1987. gada plāna un sociālistisko saistību izpildi.

Izstrādāti un tiek realizēti pasākumi, kuru mērķis ir produkcijas kvalitātes paaugstināšana, resursu ekonomija, darba organizācija un disciplīnas nostiprināšana. Noslēdzot divpadsmitās piegādes otro gadu, Preiļu rajona darbaļaudis ir pilni apņēmības nodrošināt graudu, gaļas un piena pārdošanas valsts plānu izpildi.

Lauku darbu sekmīgas veikšanas, tehnikas izmantošanas līmeņa paaugstināšanas, ekspluatācijas izmaksu samazināšanas pamatā — kvalitatīvs un savlaicīgs lauksaimniecības tehnikas remonts.

Lai mobilizētu kolektīvus ražīgam ekonomiskam un kvalitatīvam darbam, pieņemtas sociālistiskās saistības:

— plaši izvērst sociālistisko sacensību starp saimniecībām un tehnikas remontposmiem, kā arī starp mehānizatoriem, lai paātrinātu tehnikas remontu un uzlabotu tā kvalitāti. Darbus organizēt, pamatojoties uz kolektīvā darbuzņēmuma formām, efektīvi izmantojot morālos un materiālos stimulus, taupīt rezerves daļas, degvielu un smērvielas;

— pēc rudens lauku darbu beigšanas un pēc tehnikas apkopšanas visu brīvo tehniku novietot ziemas glabāšanai, vajadzības gadījumā izdarīt sīko remontu, nodot remontā mezglus un agregātus;

— līdz 1988. gada 25. janvārim pilnībā sakārtot augsnes apstrādes un sējas tehniku;

— panākt, lai līdz 15. aprīlim darbam būtu sagatavoti 96 procenti traktoru;

— nodrošināt, lai 80 procenti

organiskā mēslojuma iestrādes tehnikas nepārtraukti būtu darbā kārtībā;

— līdz 25. aprīlim pilnībā sakārtot darbam lopbarības sagatavošanas tehniku;

— graudu kombainu remontu pabeigt līdz 25. jūnijam;

— kartupeļu un lopbarības biešu novākšanas kombainus sagatavot līdz 15. augustam;

— augu aizsardzības tehniku un graudaugu audzēšanas intensīvajai tehnoloģijai nepieciešamo tehniku sagatavot līdz 1. aprīlim;

— līdz 15. jūlijam sakārtot graudu kaltes un graudu pirmsapstrādes punktus;

— lai panāktu zinātniski tehniskā progresa ātrāku ienākšanu dzīvē un pirmindas pieredzes apgušanu, visās saimniecībās organizēt mehānizatoru mācības par lauksaimniecības kultūru audzēšanas intensīvās tehnoloģijas jautājumiem.

Rajona agrorūpnieciskās apvienības mācību kombinātā apmācī 30 traktoristus mašīnistus. Iesaistīt rajona lauku saimniecību darbaļaudis racionalizatoru kustībā, virzīt viņu radošos meklējumus mazās mehānizācijas ieviešanai fermās, metāla konstrukciju aizsardzībai pret koroziju, cīņai pret augsnes sablīvēšanu, lauksaimniecības mašīnu darba mezglu aizsardzībai pret akmeņiem, kā arī stimulēt viņus konkrētu pasākumu un tehnisku risinājumu izstrādāšanai, lai samazinātu ražošanas energoietilpību.

«Lauktechnikas» rajona apvienība pieņem saistības ar nepieciešamo detaļu komplektiem, agregātiem un materiāliem nodrošināt visas rajona saimniecības saskaņā ar remonta grafikiem, paaugstināt remontu un apkalpošanas kvalitāti traktoru un pašgājēju mašīnu apkalpes stacijās.

Sociālistiskās saistības pieņemtas rajona agrorūpnieciskās apvienības inženier-tehniskā dienesta sanāksmē.

HRONIKA

Latvijas PSR Ministru Padomes Informācijas aģentūras (LAT-INFORM) kolēģija par LATINFORM pastāvīgo korespondentu Daugavpils zonā (Daugavpils, Krāslava, Preiļi) apstiprinājusi VLADIMIRU RUDOJU.

LATINFORM

Par Preiļu rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības direktoru apstiprināts VOLDEMĀRS ALFONA d. LIMANIS.

V. Limanis dzimis 1950. gadā Preiļu rajonā. PSKP biedrs. Izglītība augstākā — beidzis P. Stučkas Latvijas Valsts universitāti. Viņš strādājis par ekonomistu rajona patērētāju biedrībā, no 1979. līdz 1983. gadam izpildījis Latvijas KP Preiļu rajona komitejas instruktora pienākumus, bet no 1983. gada septembra līdz pārceļšanai V. Limanis strādāja par Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes priekšnieku.

Par Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes priekšnieku apstiprināts ILGVARS ERVINA d. MUZIKANTS.

I. Muzikants dzimis 1953. gadā Rīgas rajona Berģu ciemā. PSKP biedrs. Izglītība augstākā — beidzis A. Pelše Rīgas Politehnisko institūtu. Strādājis par meistarū un darbu vadītāju Bauskas ceļu būves rajonā Nr. 10, kopš 1979. gada bija galvenais inženieris Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldē.

Piegādes pirmrindnieki

Meistare konditore

Kurš nu nav garšojis Preiļu konditoru ražojumus! Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienības kulinārijas kombināta konditorejas cehā pavisam taču izgatavo 75 veidu izstrādājumus. Tie allaž ir glīti noformēti, pietiekami garšīgi. Varētu būt vēl gardāki, taču ne viss ir atkarīgs no konditoru meistarības — pagaidām viņi saņem vēl maz garšvielu.

Lai konditorejas izstrādājumu klāsts veikalos, ēdnīcās, kafejnīcās un citos sabiedriskās ēdināšanas un tirdzniecības uzņēmumos vienmēr būtu plašs, gādā konditorejas ceha brigāde, kuru nu jau septiņpadsmit gadus vada komuniste Valentīna Zīmele. Viņa ir pieredzējusi speciāliste, kurai vienīgajai rajonā patlaban piešķirta augstākā kvalifikācija — meistare konditore.

Brigādē pavisam strādā deviņpadsmit strādnieces. Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienība saka: «Saliedēts kolektīvs.» Visas strādnieces labi apguvušas sava amata noslēpumus, cenšas pēc iespējas labāk veikt uzticētos pienākumus. Liela uzmanība brigādē pievērsta arī darbaudzināšanai. Te pirmās iemaņas konditorejas mākslā apguvušas daudzas meitenes, kuras vēlāk kļuvušas par labām speciālistēm. Arī patlaban brigādē ir sešas praktikantes. Kā izturēties pret darbu, saviem pienākumiem — to viņas vispirms mācās tieši no brigādes vadītājas.

ATTEĻA:

● konditorejas ceha brigādiere komuniste Valentīna Zīmele. J. SILICKA foto

Pārskats

PAR GALVENO LAUKSAIMNIECĪBAS KULTŪRU RAZAM
1987. GADĀ (PĒC VSRISN ZIŅĀM) PROCENTOS
NO HEKTĀRA

Saimniecība	Graudaugi	Kartupeļi	Ilggadīgo zāļu siens	Lopbarības saknes (pārējamā raža)
Leņina	30,8	149	51,3	388
«Sarkanā ausma»	39,7	203	53,6	476
Dzeržinska	32,7	250	34,2	346
«Vārkava»	27,0	86	50,9	182
«Dubna»	17,5	78	33,8	100
K. Marksa	25,7	68	33,2	412
«Krasnij Oktjabrj»	48,3	261	64,1	608
Suvorova	27,0	115	35,1	491
Raina	25,1	133	44,5	329
«Nākotne»	24,6	89	36,9	150
«Zelta vārpa»	22,2	81	57,1	312
«Rīts»	25,5	114	41,1	286
Oškalna	25,3	105	47,0	235
«Dzintars»	17,4	81	35,0	79
Kirova	27,0	141	55,9	313
M. Gorkija	35,4	240	45,0	195
«Sīlukalns»	27,0	108	—	235
Aglonas p. s.	21,4	93	35,3	303
Rudzātu p. s.	21,2	66	33,9	143
Rušonas p. s.	18,7	71	33,2	273
RAJONĀ	26,7	120	42,6	296

Konkursa uzvarētāji

Apkopoti rezultāti, ko devis republikāniskais konkurss par sabiedriskās kārtības sargāšanu, kā arī zūpības un alkoholiisma apkarošanā veiktā sabiedriskās kārtības sargu vienību darba labāku atspoguļošanu laikrakstos un žurnālos, televīzijas un radio raidījumos.

Masu informācijas līdzekļu grupā, kurā ietilpst republikāniskie laikraksti un «Rīgas Balss», pirmā vieta piešķirta «Rīgas Balss» redakcijai, otrā — «Cīņas» redakcijai un trešā — «Kūnars» redakcijai.

LATINFORM un žurnālu grupā pirmo vietu nolemts nepiešķirt, otro vietu ieguvuši LATINFORM un žurnāla «Zvaigzne» redakcija, bet trešo — žurnāla «Liesma» redaktors K. Vāvere.

Televīzijas un radio grupā pirmā vieta piešķirta Latvijas radio redaktori Dz. Sešo. Otrā un trešā vieta nav piešķirta.

Apvienoto, pilsētu, rajonu un uzņēmumu laikrakstu grupā pirmā vieta piešķirta Dobeles rajona laikraksta «Komunārs» redakcijai, otrā — Liepājas rajona laikraksta «Leņina Ceļš» redakcijai un Stučkas rajona laikraksta «Komunisma Uzvara» redakcijai, bet trešā — republikas lekslietu ministrijas inspektoram milicijas majoram F. Gucevičam.

Veicināšanas prēmijas ieguvuši Gulbenes rajona laikraksta «Dzirkstele» redakcija, Ogres rajona laikraksta «Padomju Ceļš» redakcija, Rēzeknes apvienotā laikraksta «Znamja Truda» redakcija un Talsu rajona laikraksta «Padomju Karogs» redakcija. Atzīmēts arī Dobeles rajona laikraksta «Komunārs» autores L. Bekes un laikraksta «Rīgas Balss» autores R. Smiļajevs darbs.

● Skolu reformu — dzīvē!

Saredzēt un radīt perspektīvu

● PĀRDOMAS PĒC LATGALES ZONAS TAUTAS IZGLĪTĪBAS NODAĻU DARBINIEKU SEMINĀRA PREIĻOS ŠI GADA 26. NOVEMBRI

IEINTERESĒTĪBA

Kaimiņu rajonu tautas izglītības nodaļu darbinieki pirmos iespaidus par mūsu rajona pedagogu darbu guva jau pirms semināra atklāšanas. Protī, dažādu metodisko materiālu izstādē, kas bija iekārtota rajona kultūras namā.

Pats par sevi saprotams, ka ļoti liela uzmanība tika veltīta PSRS Tautas skolotājas, Vārkavas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājas Janīnas Vilmanes veikumam un bagātajai darba pieredzei. Ipašu interesi izraisīja mape ar uzrakstu «Vārkavas apkārtnē noklausīta folklorā». Un ne viens vien līdzī aiznesa jautājumu — kāpēc mēs nevarētu tāpat darīt? Jā, folkloras vākšana taču nebeidzas ar Krišjāni Baronu. Šis darbs ir jāturpina.

Sodienas pedagogs strādā ne tikai klasē vai mācību kabinetā. Skolotāji jo aktīvi iesaistās sabiedriskajā dzīvē, ir lietas kursā par darba kolektīvos notiekošo.

Piemēram, Līvānu 1. vidusskolas direktore Astrīda Nīkītova ir pieredzes bagāta propagandiste. Un semināra dalībnieki varēja iepazīties ar A. Nīkītovas zinātniskā komunisma skolā vadīto nodarbību konspektiem.

Interesants bija šīs pašas skolas pedagoges Birutas Stares darbs «Skolēnu ģimeņu dzīves veida izpēte». Zinām taču, ka tieši ģimenē sākas pilsoņa veidošanās, ka šajā mūsu sabiedrības pamatsūnīnā liek pamatus cilvēka darboties gribai, alkām pēc zināšanām, te kopj paradumus un ierašas, iedvesmē mīlestību pret dabu un cilvēkiem.

«Vispārīglītojošo un profesionālo skolu reformas pamatvirzienos» paredzēts bērnu mācības skolās sākt par gadu agrāk — no 6 gadu vecuma. So jauninājumu sāka realizēt 1986. gadā. Un, lūk, jau pirmās atziņas, vērojumi: izstādē bija Galēnu astoņgadīgās skolas skolotājas Elzas Sondores darba atainojums — pieredze sešgadīgo bērnu apmācībā.

Daudzpusīgi bija materiāli par konkrētu priekšmetu mācīšanu. Piemēram, Preiļu 1. vidusskolas skolotājas Eleonoras Bleives pieredze darbā klasēs ar fizikas un matemātikas padziļinātu mācīšanu. Un turpat līdzās — Līvānu 2. vidusskolas skolotāja Ivana Andrejeva izstrādātā tēma: «Darbs ar grāmatu fizikas stundās».

Atziņu izpelnījās Preiļu 2. vidusskolas materiāli: scenāriji svētku organizēšanai, arī dažādiem pasākumiem, piemēram, dabas aizsardzības jautājumiem veltītiem utt. Secinājums bija viennozīmīgs — bērni jāmaca un jāradina lietderīgi un skaisti pavadīt brīvo laiku, arī dažādi sarīkojumi jāpārvērš par iespējamiem jaunatnes audzināšanas pasākumiem.

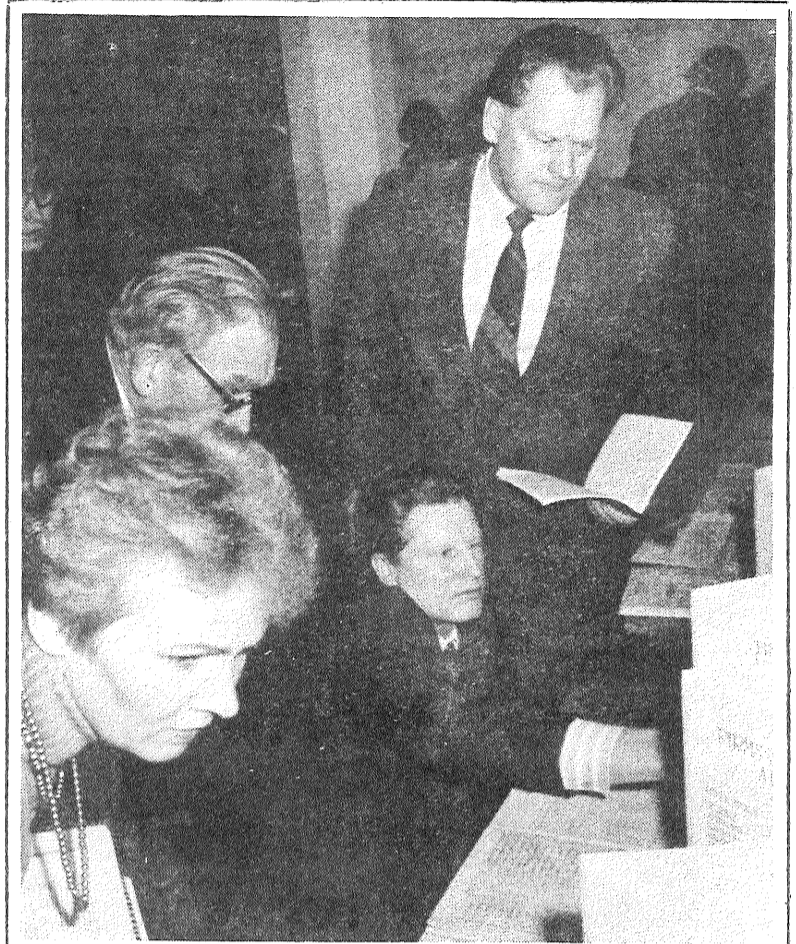
DIENA PAR ISU

Tā sacīja ciemiņi un arī māiņnieki. Jo semināra darba kārtība bija plaša, tika strādāts sasprīngti, bez atpūtas.

Vispirmis isu informāciju par mūsu rajonu sniedza Latvijas KP rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļas instruktore L. Gurgāne; par rajona pedagogu saimes veikumu un iecerēm — TIN vadītājs J. Lazda. Interesi un spraigu domu apmaiņu izraisīja matemātikas zinātņu kandidāta Oļģerta Same-ta lekcija «Par aktuāliem uzdevumiem TIN darba pilnveidē». Taču vislielākā aktivitāte sākās tad, kad semināra dalībnieki sadalījās pa sekcijām. Nu praktiski ikviens varēja izsacīt savas domas, ierosinājumus. Piekrist vai nepiekrist biedram. Un pareizi vien ir, jo tikai strīdos un pieredzes apmaiņā rodas visoptimālākās nostādnes.

So rindu autors bija klāt Lat-gales zonas tautas izglītības nodaļu vadītāju un viņu vietnieku sarunai. Tā aizsākās ar mūsu rajona TIN vadītāja J. Lazdas informāciju par to, kā rajonā izdarīta skolu atestācija, kā katrā no tām nosacīts tā sauktais problēmu koeficients. (Šī tēma jau aplūkota «Lenina Karoga» šī gada 26. novembra numurā.) Runātājs uzsvēra, ka pēc šīs vērtējuma tabulas var samērā pamatoti spriest par skolu: cik kvalitatīvi strādā pedagogi, skolas direktors, pārējais personāls.

Klātesošie uzmanīgi iepazīnās ar materiāliem un, protams, uzdeva daudz jautājumu. Piemē-

● «Kā strādā Preiļu rajona skolās?» Uz šo jautājumu centās rast atbildi kaimiņu rajonu pārstāvji, iepazīstoties ar metodisko materiālu izstādi.

ram, kāpēc viens biedrs Aizkalnes astoņgadīgajai skolai devis augstu problēmu koeficientu? J. Lazda paskaidroja, ka kopumā Aizkalnes astoņgadīgā skola ir laba (problēmu koeficients tikai 1,68), taču šo lielo skaitli ierakstīja TIN vadītāja vietnieks saimnieciskajos un finanšu darbības jautājumos A. Sņepsts. Kāpēc? Pilnīgi pamatoti, jo Aizkalnē paredzēts sākt celt jaunu skolu, tāpēc te problēmu un neskaidriību sagaidāms daudz.

Mūsu rajonā praktizēto skolu atestāciju pozitīvi vērtēja Latvijas PSR Skolotāju kvalifikācijas celšanas institūta katedras vadītājs, fizikas un matemātikas zinātņu kandidāts O. Sametis. Viņš ierosināja gūto pieredzi apkopot un nodot kaimiņu rajoniem. Bez šaubām, metodi vēl nevar uzskatīt par pilnīgu — vajadzīgi attiecīgi precizējumi un papildinājumi. Taču pamats ir labs un drošs.

JAUTĀJUMI... BEZ ATBILDEM

Tautas izglītības jomā pašreiz ir daudz jautājumu, uz kuriem skaidru atbilžu nav. Pedagogi gaida, ka tās tiks dotas Vissavienības skolotāju kongresā.

Taču ir jāstrādā — šodien, rīt... Kā rīkoties?

Tagad lielāku vērību veļtām valodu mācīšanai. Taču pedagogi ir neziņā: vienpadsmitajā klasē latviešu valodai nedēļā atvēlta tikai viena stunda un tā pati galvenokārt valodas vēstures un valodnieku biogrāfiju mācīšanai — kad atkārtot pareizrakstības likumus, kad pavigrināties teikumu veidošanā? Lai tiktu studentu saimē, jāprāt uzrakstīt sacerējums. Bez pareizrakstības un stila klūdām. Arī tad, ja nestāties augstskolā, rakstīt prasna dzīvē vienmēr un visur būs vajadzīga.

Varbūt kaut ko pamanīt? Bet biedrs no Rīgas tūlīt iebilda:

— Nekādu pašdarbību! Stingri jāievēro apstiprinātie plāni un grafiki! Jūs taču zināt, ir instrukcija...

Par biedreni Instrukciju es centos neklauties. Jo šī persona paguvusi milzumu daudz ļauna izdarīt ne tikai skolā.

Laiku isinādams, atcerējos pirms gadiem vērotu ainu: pie uzņēmuma ziņojumu dēļa stāv strādnieks un pilnā balsī smejas. Pienāk otrs un šo sarāj:

— Jāraud būtu, ka rājiens izteikts un prēmijas nebūs.

— Sīkums! Bet jaunais priekšnieks sev ielicis «cāli». — pirmais nebeidz liksmot.

— Kā? — brīnās tikko atnākušais.

— Palasi šo pavēli! Tajā ir tieši ducis gramatikas kļūdu. Viņam pamatīgs «cālis» jāliek! Ha, ha, ha.

Katram skaidrs, ka šī priekšnieka autoritāte pagalam. Un tikai tāpēc, ka skolā viņš nav iemācīts un pats nav iemācījis pareizi rakstīt.

Tautas izglītības nodaļu vadošo darbinieku saruna turpinājas, un mūsu rajona TIN vadītājam brīžiem neklājās viegli — atbildēt jābūt godīgai, jo amata brāļus nepiemānīsi. Piemēram, J. Lazda stāstīja, kā skolu atestācijas jaunā metode palīdz izlīdzināt arī tautas izglītības nodaļas darbinieku noslogojumu. Līdz ar to rodas iespējas vairāk organizēt metodisku palīdzību skolotājiem. Viss ir kā saprotami, bet biedrs no Krāslavas jautā: vai tad jūsu rajonā ar skolotāju meistarību tik bēdīgi, vai jums tik daudz nepieredzējušu pedagogu, ka jāorganizē plaša metodiska palīdzēšana?

Tagad J. Lazda informē, ka rajonā ir daudz pieredzējušu skolotāju, kuri saņēmuši augstus apbalvojumus, ka visumā pedagogu kadri ir ar labu kvalifikāciju.

Taču ciemiņi, skaidri manāms, netic. Pareizi: labam skolotājam nav vajadzīga tāda liela palīdzēšana. Un otrādi.

Skaļi neviens neizsakās par būtisko, proti, vai šo kontrolētāju un pamācītāju nav jau pārāk daudz? Viņi sāk drūzmēties ap klasēm un faktiski traucē skolotājam strādāt.

So rindu autors pats kādreiz strādāja skolā un ļoti labi zin, ka stundas, kurās sēdēja kāds pārbaudītājs vai pamācītājs, noritēja kā teātra izrādes. Lai tikai viss būtu pēc instrukcijas (kā vajag), lai tikai skolai nenodarītu launu. Kad šis inspektors vai metodīkis bija prom, tad sākās darbs. Un arī bērni tad atviegloti nopūtās un līdzjutīgi pajautāja: «Skolotāj, kādu atzīmi jums ielika?»

Jā, kādu atzīmi ielikt «biedreni Instrukcijai»? Ari tiem ciemiņiem, kas tik uzstājīgi cenšas skolotājam palīdzēt.

Mazliet pacietības! Pārkārtošanās process pieņemas spēkā.

K. PRIEDITIS
J. SILICKA foto

● Lekciju «Par aktuāliem uzdevumiem tautas izglītības nodaļu darba pilnveidē» lasa Latvijas PSR Skolotāju kvalifikācijas celšanas institūta katedras vadītājs, fizikas un matemātikas zinātņu kandidāts Oļģerts Sametis.

● Kā apliecina fotoattēls — seminārs noritēja radošā atmosfērā. Proti: vieniem runātāja sacītais bija jaunums, otri bija gatavi sākt diskusiju, trešie konsekventi palika pie savām domām un praksē pārbaudītām atziņām. Un tā taču ir, ka strīdos un meklējumos dzimst labākās idejas turpmākam darbam, kas mums visiem ir viens — jaunās paaudzes izglītošanas un komunistiskās audzināšanas kvalitātes paaugstināšana.

